IV. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM ■ 1992. SZEPTEMBER

Új Kemenesalja

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA
MEGJELENIK HAVONTA ■ ÁRA: 12 FORINT

Kemeneskápolna nagy ünnepe

Emlékmű az áldozatoknak

A táj nevét is magába foglaló kis gyöngyszem, Kemeneskápolna mindössze 160 lakójának példaadó, összetartó erejét bizonyította az augusztus 23-i ünnepnap. A búcsú napja volt ez, de kiegészült egy magasztos mozzanattal: felavatták a II. világháborús emlékművet. Ez a kis település is hat hősi halottal áldozott a vérzivataros időben. A falu előkelő pontján helyezték el az obeliszket, amit Fazakas Péter tervezett, és amelyet a neves vasi szobrász, Németh Mihály bronz domborműve ékít. Az ünnep idején a téren ott loboghatott a falu zászlaja is, fehér-kék mezőben kis kápolnát ábrázolva. A megtisztelteő meghívásnak sokan eleget tettek, így hazajöttek az elszármazott rokonok is, a családok kiegészültek és a 11 órakor kezdődő ünnepségre már megsokasodott a résztvevők száma.

Szomorú időre emlékeztek, mégis boldogság sugárzott az arcokon, mert beteljesedhetett az álmuk, hogy az elesettek méltó emléket kapjanak. Boldogok voltak azért is, mert polgármesterük, Palotai Gábor a megjelentek sorában üdvözölhette FÜR LAJOS honvédelmi minisztert, országgyűlési képviselőt, aki beszédében nagy elismeréssel szólt a kis település erejéről, az emberek akarásáról. Minden kis falu fontos és élni akar,

(Folytatás a 3. oldalon)

Máriát köszöntjük

„Üdvözlégy Mária" hangzott el csaknem kétezer évvel ezelőtt Gábor angyal köszöntése Mária názáreti otthonában. Ma pedig kell, hogy hangozzék a kiscelli Szűzanya kegytemplomában.

Kedves Zarándokok! Azért jöttünk ide, hogy mi is Gábor angyal szavaival köszöntsük a Szent Szüzet, a legszentebb Édesanyát, ég és föld királynéját, Magyarok Nagyasszonyát, aki köszöntésünkre üzenettel válaszol. Szent Fia üzenetével.

Amikor Mária szól, közvetít a ma embere felé, akkor belekiáltja a világba, sőt az emberi szívekbe az Ő csodálatos tisztaságát, a tiszta élet soha el nem avuló értékét. Tisztán élni annyit jelent, mint kegyelemben élni. Isten legnagyobb ajándékát befogadni és felhasználni. Máriát ez az ajándék a boldog élet elveszíthetetlen örömehez vezeti el. Kegyelemmel teljes szívében születnek meg az élete boldogságát kinyilvánító szavak: „Boldognak hirdet engem minden nemzedék". A ma emberét, korunk ifjúságát is Mária útjának bátor vállalása vezeti el az örömteli felismeréshez: a boldog, harmonikus élet gyümölcs, a tiszta élet elrothadni nem tudó gyümölcse.

Mária üzenetének minden korban nélkülözhetetlen része a hit. Az Istentől megszólított ember életfeladata az, hogy behatoljon a menny birodalmába, Isten igazságainak és ajándékainak világába. Ehhez kell a hit, Mária hite, mely eget nyitott, és Isten Fiát emberi testben a földre hozta. A ma kereszténye számára is mindennapi nagy lehetőség, de kötelesség is, hogy eget nyitogasson és Isten kegyelmi ajándékaival telerakja ezt a földet.

A boldog Istenanya a XX. századtól búcsúzó ember felé egyre hangosabban kiáltja harmadik üzenetét: védd az emberi életet! Lukács evangéliuma elmondja azt az esetet, amikor egy asszony a tömegből odakiáltott Jézushoz ezekkel a szavakkal: „boldog a méh, amely kihordott és az emlő, melyet szoptál". Ez a dicséret Máriának, Jézus test szerinti édesanyjának szól. De ez a dicséret szól minden kor minden édesanyjának is, akik boldog méhükben boldog magzatot hordoznak. Mert van hozzá elég hitük, szeretetük Isten és ember felé egyaránt!

Ez a kiscelli Szűzanya búcsúi üzenete a boldog emberi életről minden zarándok Testvérem számára!

Nagy József
plébános

Celldömölk Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 1992. szeptember 17-én (csütörtökön) 16.00 órai kezdettel ülést tart.

Az ülés helye: Celldömölk, Széchenyi u. 18.

NAPIREND:

1. A kórház és rendelőintézet I. féléves munkája.
2. A CELLSZOLG Kft. beszámolója tevékenységéről.
3. Tájékoztató a pénzügyi terv I. féléves teljesítéséről.
4. A rendezési programterv jóváhagyása.
5. Az Eötvös L. Általános Iskola Igazgatói álláshelyére érkezett pályázatok elbírálása.
6. Folyó ügyek.

A képen látható cserkészek kellemes napokat töltöttek a nyáron az őrségi táborban. Róluk szóló írásunk a lap 5. oldalán olvasható.

Becsengetésre

A magyar társadalomban végbement változások ellenére – szembesülve a gazdasági helyzetünkből adódó korlátokkal – az oktató-nevelő munka ellentmondásai jelen vannak a most indult tanévben is. Ezek a lassú tantervi-tankönyvi változásokból, a későn érkező tankönyvekből, a vezetőváltás, a pályázati rendszer nehézségeiből adódnak elsősorban. Ez a tapasztalat a celldömölki oktatási intézmények jelentős részében is. Ennek ellenére a tanév indítása a nevelő-

(Folytatás a 3. oldalon)

Tudósítás képviselő-testületi ülésekről

Nyári szünet utáni első ülését augusztus 17-én tartotta Celldömölk képviselő-testülete. Döntöttek az 1993. évben induló, céltámogatással megvalósítható beruházások ügyében. Lehetőség van arra, hogy ha a források nem alakulnak megfelelően, akkor egyes megpályázott célokat vissza lehet mondani. Ebből kifolyólag minden aktuális feladatra pályázatot nyújtottak be, lehetőleg több önkormányzat összefogásával, amely 10 százalékkal nagyobb támogatási kvótát von maga után. A támogatásra benyújtott pályázatok: szennyvíztisztító-telep építése, szennyvízcsatorna főgyűjtő vezeték építése, tornaterem Celldömölkön és Alsóságon, életveszélyessé vált iskolai tanterem kiváltása, egészségügyi intézmények gép-műszer beszerzése, kórházi rekonstrukció. E feladatok 40–60 százalékos céltámogatást élveznek, de 3 évre eloszló saját erő igényük így is 142 millió forint. Az előterjesztés alapján elfogadták, hogy a kórházi rekonstrukció ügyében jelentős támogatást kell kérni a városkörnyéki önkormányzatoktól, meg kell vizsgálni a hitelfelvétel lehetőségeit, és a megyei önkormányzattól kérni kell a 10 millió forintos tartozás elengedését.

Ezt követően megalakították a földrendező bizottságot, amelynek tagjai: **Makkos István** polgármester az önkormányzat részéről, **Csite Lászlóné, Farkas Károly, Gönye László, Hanzsér Gábor, Joó Antal, Lada József, Paluska József, Szabó Endre** celldömölki és **Sipos Kálmánné** budapesti lakosok. A bizottság feladata, hogy a kárpótlási jegy termőföldtulajdon megszerzésére történő felhasználásának szándékáról beérkezett jelentések alapján felméri, egyezteti és összesíti az igényeket, és javaslatot tesz az árverések ütemezésére és az árverésre kerülő földek kijelölésére.

Kártyapénz

A háziorvosi körzetek a leadott betegbiztosítási kártyák után – az alapelőirányzaton felül – a társadalombiztosítástól juttatásban részesülnek. A képviselők azzal értettek egyet, hogy a körzetet illető teljes összeg (átlag 80 ezer forint) 20 százalékát a fenntartó kapja meg műszerbeszerzésre, rezsiköltségek növekményére és irányítási feladatokra. A megmaradó 80 százalék a körzetben dolgozók javadalmazását szolgálja, amelynek 65 százaléka a háziorvost illeti meg, a többi a személyzet bére. Mivel a házi gyermekorvosok ideális létszám esetén csak a felnőtt körzetek 70–80 százalékát érhetik el, tőlük 8 százalékot von el az önkormányzat, a fennmaradó 92 százalékból pedig 70 százalék illeti meg a gyermekorvost. **Baranyai Attiláné dr.** jegyzőnő ismertette, hogy ez a felosztás egyelőre átmeneti időtartamra, december 31-ig érvényes.

●●●

Az 1992. augusztus 26-i ülésen **Makkos István** polgármester elmondta, hogy az egyházi ingatlanok cseréje (Lázár-ház és Zeneiskola) tekintetében a különböző minisztériumok részéről elvi egyetértést kapott, az értékkülönbözet (mintegy 10 millió forint) pontosítása a következő feladat.

Igazgatóválasztási dominó-elv, avagy 3–1=0

A Gáyer Gyula Általános Iskola igazgatói állására kiírt pályázatára **Baranyai Sándoron** kívül további két jelentkező is akadt az iskolából: **Bakó István** és **Kondics Balázs.** Úgy tűnt, hogy sikerrel zárul a kinevezési procedúra, de váratlanul alakultak az események. Az ülés kezdetén már sokan tudták, hogy Bakó István visszavonta pályázatát, Kondics Balázs mindenkitől távol, egyedül foglalt helyet a teremben. A napirendi pont tárgyalása előtti csendben tapintható volt a feszültség. Makkos István polgármester olvasta fel Bakó István levelét, aki megköszönte a tantestületből rá voksolók bizalmát. Visszalépésének okát az őt ért alaptalan vádaskodásokban, valamint abban jelölte meg, hogy pályázata fő vonásaiban megegyezik Kondics Balázsával és inkább az igazgatóhelyettesi állásra kiírandó belső pályázaton kíván indulni. Ekkor Kondics Balázs kért szót, aki szerint a tisztesség azt kívánja, hogy ebben a tisztességtelen játékban ne vegyen részt, mert az igazgatóválasztást valakik manipulálták. Mindaddig, amíg Baranyai Sándornak esélye van, ő nem akarja vele szemben döntésre vinni a dolgot. Úgy vélte, hogy Bakó úr lépése valahonnan mozgatott és Kondics Balázst fel akarják használni Baranyai Sándor ellen.

Makkos István az elhangzottak ellenére közölte, hogy a művelődési bizottság Kondics és Bakó urak pályázatát értékesnek és az iskola fejlesztésére alkalmasnak találta, ezért sajnálatos, hogy az iskola nem tud élni a lehetőséggel. Az egyedül maradt pályázót (Baranyai Sándor) a testület 8:3 arányban, 5 tartózkodás mellett elutasította. Mivel ebben az évben már új pályázat nem írható ki, Dora Józsefné megbízását az intézmény élén meghosszabbították. A napirend lezárásaként búcsúzóul kölcsönös szóbeli pengeváltásra került sor Baranyai Sándor és a testület tagjai között.

Németh Tibor

Hozzászólás cikkünkhöz

Tisztelt Szerkesztőség!

Örömmel olvastam a Mersevát községről szóló dicsérő riportot. A polgármester egyes kijelentései azonban nem a valóságot fedik, nem igazak, és sértik azoknak a mersevátiaknak az igazságérzetét, akik az elmúlt 25 évben a nehéz körülmények idején a község fejlődése érdekében dolgoztak.

A kifogásolt kijelentések:

„... elváltunk a »rossz férjtől«, Vönöcktől. Addig tanácsilag oda tartoztunk, de elhanyagolt, lenézett »feleségnek« éreztük magunkat..."

„Be kell hoznunk a közel 20 éves lemaradást, a háttérbe szorítást."

„Aztán a 25 éves szeméthegy várt eltakarításra..."

„... nehogy megint mellékvágányra fusson a falu szekere."

Az igazság érdekében tájékoztatni kell a Tisztelt Olvasót, hogy az elmúlt 25 évben történt többek között a polgármester szerint elhanyagolt, lenézett feleségnek titulált községben:

– a ravatalozó építése (1966),
– a járdák építése 90 százalékban (1965-től folyamatosan),
– a község vízelvezetésének kiépítése (1968-tól folyamatosan),
– az utak kiépítése, portalanítása (1972-től folyamatosan),
– a községi vízmű építése (1974–75),
– a parkok kialakítása (1975-től folyamatosan),
– vízműhöz a 2. kút építése (1979),
– az óvoda építése (1978–79),
– a templom építése (1979–1980),
– az orvosi rendelő és posta kialakítása (1981),
– az iskolai napközis csoport létesítése (1983 – felsőbb szervek engedélye nélkül),
– a temetőbe a villanyhálózat kiépítése (1984),
– a községben lévő 2 db buszleállósáv megépítése (1989, 1990),
– a házhelyek kialakítása és közművesítése (1987–1988),
– a tűzoltószertár építése (1988),
– a világháború áldozatai emlékére az emlékmű építése (1990),
– az elmúlt 25 évben épült a községben több, mint 80 új lakóház.

Ha a fentiekhez még azt is figyelembe vesszük, hogy 1966-tól 1985-ig a tanácselnökhelyettes, 1971-től 1990-ig a vb-titkár, 1980-tól 1990-ig a tanácselnök mind mersevátiak voltak, úgy hiszem, nem kell megvédenem a „rossz férjet, Vönöcköt", és Mersevátot sem kell sajnálni.

A fentiek alapján a Tisztelt Olvasóra bízom eldönteni, hogy mennyire lehetett Mersevát az „elhanyagolt, lenézett feleség".

Tisztelettel:

Márkus László
vönöcki körjegyző,
aki mellesleg 25 évig
Mersevát község
vb-titkára is volt

Becsengetésre

(Folytatás az 1. oldalról)

oktató munka szempontjából végül is sikeresnek mondható. A személyi feltételek adottak, a város iskoláiban valamennyi tantestület teljes szakos ellátottság mellett kezdhette meg munkáját. Üres pedagógus álláshely a városban nincs, képesítés nélküli nevelő alkalmazására ezúttal sem volt szükség.

Általános iskoláinkban 138 első osztályos kisdiák kezdte meg tanulmányait. A Gayer Gyula Általános Iskolában 3 tanulócsoportban 58, az Eötvös Loránd Általános Iskolában 2 csoportban 42, a Berzsenyi Lénárd Általános Iskolában 2 csoportban 38. Az első osztályosok létszámcsökkenése ez évben is azt jelentette, hogy eggyel kevesebb osztály indult az Eötvös L. Általános Iskolában.

Már megszokott tény, hogy a tankönyvek egy része sem az általános iskolákba, sem a középiskolákba nem érkezett meg tanévkezdésre. Elsősorban a 3. osztályos olvasókönyv, azután a német nyelvkönyvek késése okoz gondot.

A szakmunkásképző intézet a termelőszövetkezet segítségével közvetlenül a csepeli központból hozta el a tankönyveket, amelyeket egyébként csak októberben szállították volna le. A Berzsenyi D. Gimnáziumban újdonság az e tanévtől beindított 6 osztályos gimnáziumi képzés. Ebben a formában 23 tanuló kezdte meg tanulmányait. A hagyományos 4 éves oktatás keretében 69-en iratkoztak be az első évfolyamra. Megoldódtak az intézményben az angol nyelvoktatás személyi feltételei is, sikerült angol szakos házaspárt letelepíteni városunkban.

Ezúttal túljelentkezés van a Szakmunkások Szakközépiskolájába, ahova maximálisan 50 személy felvételére van lehetőség, mivel csak egy tanulócsoport indítására adottak a tárgyi, személyi és pénzügyi feltételek.

A Berzsenyi D. Gimnázium nagyon eredményesen zárt tanév után kezdhette meg az újat, hiszen érettségizett tanulóinak 52,6 százalékát felvették az ország valamelyik felsőoktatási intézményébe. A jelentkező tanulók arányát tekintve még szebb képet kapunk a 90,9 százalékos aránnyal.

A 410. Sz. Ipari Szakmunkásképző Intézetben 110 első osztályos diák kezdte meg a tanévet, míg a szakközépiskolai osztályban 29. E korszerű, jól felszerelt intézményünkben 15 szakmunkásosztály és 3 szakközépiskolai osztály indul ebben a tanévben.

A nevelő-oktató munkát befolyásoló tényező a nyáron hatályba lépett közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény. Mivel a törvényben foglaltak gazdasági háttere sok tekintetben nem tisztázott, ezért gondot okozott az igazgatók, az iskolavezetés részére. Hiányzik még a részleteket, ágazati sajátosságokat szabályozó kormányrendelet, vagy MKM-rendelet is.

Mindezek azonban alapvetően nem akadályozzák a színvonalas nevelő-oktató munkát, amelyhez sok erőt, türelmet és kitartást kívánunk városunk több mint 200 általános és középiskolai pedagógusának, az intézmények valamennyi dolgozójának.

Molnár Gábor

Emlékmű az áldozatoknak

(Folytatás az 1. oldalról)

ezt példázza Kemeneskápolna – mondta a miniszter. Gömbös Ferenc, a térség országgyűlési képviselője történelmi példákat említett, értékelte azt a lehetőséget, hogy végtisztességet adhat minden település azoknak, akik a II. világháborúban a legdrágábbat, életüket áldozták a hazáért. Elmondta, hogy Magyarország Európa legszomorúbb veszteséglistájára sorolható. Szavait értették és átérezték a jelenlévők a mai életünkig hatóan is. A beszédek után egyházi szertartással megáldották az emlékművet, koszorúk kerültek a talapzatra. A megható ünnepség a Himnusz és a Szózat eléneklésével ért véget a közreműködő nagyszerű fúvószenekar kíséretében.

Dala József

Sághegyi szüret

Szeptember 25., péntek este 6 órakor:

Osztrák Big-Band együttes koncertje
a Kemenesaljai Művelődési Központ előtti téren. (Rossz idő esetén a Művelődési Központ színháztermében.)

Pintér László fafaragó kiállításának megnyitása
a zeneiskola kamaratermében.

✧ ✧ ✧

Szeptember 26., szombat délelőtt 9 órától:

Kemenesaljai borverseny
a Sághegyi Turistaszállóban.

Szüreti felvonulás **délután 2 órától**
a Sághegyről a Szentháromság térre.
A felvonuláson celldömölki, városkörnyéki,
valamint osztrák művészeti csoportok is részt vesznek.

Délután 4 órától: Nemzetközi folklórműsor
a Szentháromság téren.

Este 6 órától éjfélig – szüreti bál.

Egész napos népművészeti kirakodóvásár!

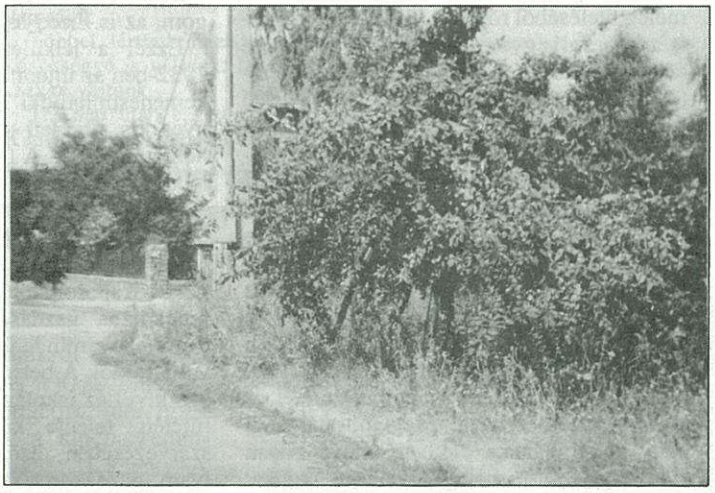

Nem kell túl sok kommentár a képekhez. Ennyit lát a Kodály Zoltán utca két kereszteződésében az autós jobbra. A képeken salakkupac, vagy lehajló ágak. Egyenrangú útkereszteződés. Eddig még nem történt baleset. De meddig? Az sem ártana, ha már véget vetnének az egyenrangú kereszteződések divatjamúlt uralmának a város sok utcájában. Tudom, a közlekedési táblák sokba kerülnek, de talán érdemes lenne addig megkockáztatni, amíg...

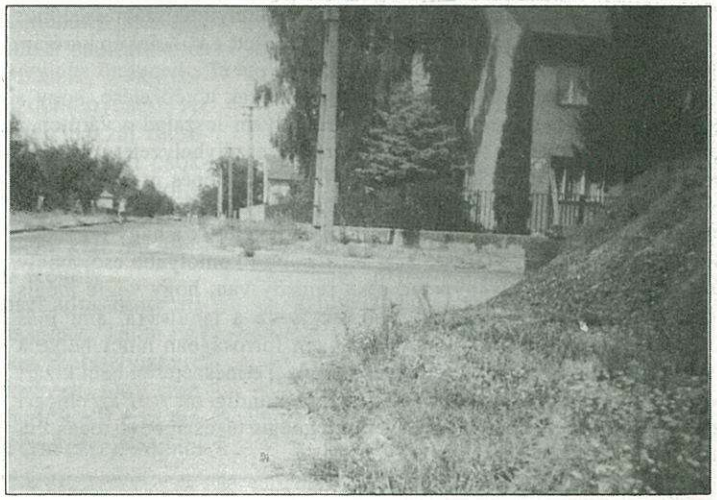

236

A közösség javát munkáló szeretet embere

Mesterházy Sándor halálára

Meghalt! – szinte dörren a hír,
hozza újság, vagy telefon,
úgy jön, mint egy puskalövés,
élesen, kurtán, szárazon.
Meghalt! – mindennap jön a hír,
s egyre több barát esik el
a nagy csapatból, amelyet
valaki folyton tizedel.

(Szabó Lőrinc: Mindennap valaki)

Valóban így röppent szét a hír Celldömölkön és Kemenesalján, ahogyan közelmúltunk egyik ragyogóan tiszta lírikusa, a fenti sorokban megírta: Mesterházy Sándor, barátunk, bátyánk és Istennek elhívott hűséges szolgája, Jézus Krisztusnak, a JÓ PÁSZTORNAK bizonyságtévő öreg bojtárja meghalt. Szolgálat közben vette végső nyugalomba és vitte be a feltámadásig tartó nyugodalmába elhívott, s talentumaival hűen forgolódó sáfárát megbízó Ura, az örökkévaló Isten.

Kilenc gyermeket nevelő családi fészek meleg öleléséből röppent ki, ahol megtanulta a fészekalja gyermek a közösségi együvé tartozás erkölcsi normáit, a családi szeretetközösség semmivel nem pótolható belső örömének megbecsülését és azt, hogy a család és a szülőföld szeretete az a széttéphetetlen kapocs, amely az embernek egész életére szólóan megtartó erő s világos út.

Szülőfaluja, Ostffyasszonyfa elemi iskolájának elvégzése után az ország egyik legősibb tanintézetébe, a Soproni Evangélikus Líceumba került. Az iskola és eszméi, a tanári példaképek formálták a fejlődő ifjú lelkületét. Ott megtanították a diákot arra, hogy mi a család, mi az emberszeretet és mi a nemzet, a haza. Megtanították azt, hogy a mindennapi életben, ahova onnan kikerülnek, a becsületesen végzett munka, tudásuknak átadása mások hasznára s javára, azaz a közösség építése és szolgálata a legfontosabb feladatuk, ott ahová hivatásuk és rendeltetésük állította őket.

Az érettségi letétele után Budapesten a jogtudományi karra iratkozott be, és vendéghallgató a bölcsészkaron. Aztán elérte az Úr hívása. Ő pedig: „Az Úr Isten megnyitotta fülemet és én nem voltam engedetlen, hátra nem fordultam." (Ézs. 50:5. v.) Valóság lett az ő életében is a prófétai bizonyosság: „És kinyújtá az Úr az Ő kezét és megilleté számat, és monda nékem az Úr, imé az én igéimet adom a te szádba." (Jer. 1:9.) S ha nem is merte alázatosan vallani a prófétával: „Az Úr Isten bölcs nyelvet adott nékem, hogy tudjam erősíteni a megfáradtat beszéddel, fölserkenti minden reggel, fölserkenti fülemet, hogy halgassak, miként a tanítványok." (Ézs. 50:4.)

Vallotta az előreformátor Wesley, Urához engedelmes bizodalmával: „Helyezz, ahova Te akarsz Uram! Társa leszek annak, akit kijelölsz. Azt akarom, hogy minden munkára Te alkalmazz engem Uram, vagy Te állíts félre engem. Ha jól megy sorsom, Teérted legyen, ha gyaláznak és nyomorgom, az is Érted legyen."

Ezzel a lelkülettel foglalta el állását 1932-ben az újjonnan szervezett, anyásított kemenesmihályfai gyülekezetben. Szegényes kis albérleti szobája egyben hivatali helyiség is volt. A falu evangélikus népe és lelkésze nagy egyetértésben élve munkálkodtak a közösen vállalt sors jobbra fordítása érdekében, közösen szorgoskodtak a szebb és jobb jövő építésében. Az ifjú lelkész bekapcsolódott a falufejlesztés minden munkájába gazdasági és szellemi téren egyaránt, s mindenben személyes példájával járt elöl. A belső egyházi élet munkálásán kívül az iskolán kívüli népművelés területén, telente különböző tanfolyamok szervezésében, ezüstkalászos gazdatanfolyam, gazdakör alakításával szolgálhatta a község népének javát és gazdasági, szellemi előrehaladásának ügyét.

A lélek és szellem építésének elhívott munkása, a tiszteletes és tudós prédikátorok huszadik századi méltó utóda, azonban nem csupán ezen a munkamezőn dolgozott, hanem ha az szükséges volt, a fizikai munkában is megfogta a dolog végét. Mindenfajta társadalmi munkában, annak szervezésében és végzésében csákánnyal, lapáttal a kezében személyesen is ott volt a munkálkodók között.

Helytörténeti munkássága tulajdonképpen nyugdíjazása után teljesedett ki. Szívből fakadó őszinte melegséggel vallotta: „A szülőföld emlékeinek újra való átélése és szeretete ültetett az írógép mellé öreg napjaimban. A kutató munka és a történetírás is lelki gazdagodást jelentett számomra." Minden munkájában, szolgálatában mellette volt, együtt dolgozott vele hűséges segítőtársaként hitvestársa, akivel 1938-ban kötött házasságot. Az a vezérgondolat, ami helytörténeti munkásságát, de egyéb tevékenységét is motiválta, egy évezredek távolából idáig zengő, minden korszakra érvényes ihlető kijelentés: „Amiket hallottunk és tudunk, mert őseink elbeszélték nekünk, nem titkoljuk el fiaink elől, elbeszéljük a jövő nemzedéknek." (Zsolt. 78:3–4.)

A zsoltáros szava: „Kicsoda oly erős, hogy ne lásson halált" (Zsolt. 89:49), Mesterházy Sándor életére is érvényes. Akik Isten igéjét szólották, azokra is egyszercsak emlékezünk, mert elmennek ők is a minden földinek útján. Egyének és korszakok, bármilyenek voltak is: elmúlnak és lezárulnak. Kivételesen hosszú időt megért és ezalatt sok mindent megélt, aztán hazatért elhívó Urához, akit az utolsó lélegzetével is hűséggel szolgált. „Az öregség kiszárítja ugyan az életnedvet és a természetes erőt, és úgy látszik, mintha az Úr az övéit a mások sorsa fölé emelné, s életüket az általános törvényen kívül helyezné. Az élet itt ugyan a végéhez közeledik, de voltaképpen csak elkezdődik. Ezután fog még kiteljesedni, mivel ott van a halál után mennyei életünk." (Kálvin) Áldott az ÚR, aki adta őt családjának, egyházának és népünknek!

Nádasdy Lajos

237

Veszélyben volt a hegy

A sokat megért öreg Sághegyünk sem mentesült attól a „szenvedéstől" amelyet ez a forró nyár jelentett mindannyiunk számára. Július 20-án jelentéktelennek látszó füstcsóva tekergett a vulkánkúp karéján. A nagy melegben hirtelen óriási füstfelhő lepte el a hegytető délnyugati lejtőjét. Félelmetes volt a látvány és annak elképzelése, hogy a nagy szárazságban leég a kiserdő, a tűzfolyam leszalad a várúton a pincékig. Gyorsan fölrohantunk felmérni a veszélyhelyzetet, riasztani a katonaságot és akit csak lehet. A gyors közbelépés és a szerencse is segített abban, hogy nem lett nagyobb baj. A látvány így is elképesztő. Korom mindenütt, lepusztulva feketéllik a hegy legmagasabb pontja, a messze látható kúp. Azóta sincs komolyabb eső, amely újraserkenthetné a növényzetet, csak remény van, hogy végre mégis lesz valami változás. A hegyi tűznek is az a tanulsága, ami más esetekben is intő példa: felelőtlenül ilyen forróságban nincs helye a tűzrakásnak, égő cigarettavég eldobásának. Természetesen nem kizárt az öngyulladás vagy számos más ok, de mindig ott van az emberi gondatlanság is. A Sághegyen ilyen félelmetes tűzesetet évtizedek óta nem tapasztaltunk.

D. J.

Öt napban két év munkája

Cserkésztábor az Őrségben

A nyári táborozás után minden vezető elgondolkozik azon, hogy vajon azt adta-e a csapat, amit az egész évi munkája során elméletben és gyakorlatban elsajátított. A cserkészet, mint életforma, mércét állít elénk, képessé akar tenni célok elérésére, tervek megvalósítására. Nagyon sok fontos és hasznos ismeretet szerezhettünk könyvekből, hallhattuk számos öregcserkész élményeit és tanácsait, de ez nem jelenti azt, hogy valóban cserkészekké váltunk. A cserkészcsapat megalakulásakor tudtuk, nemcsak az lesz a feladatunk, hogy negyven év eszméit újraélesszük, hanem elsősorban az, hogy lehetőségeink szerint tizenéves rakoncátlan ifjaknak tevékeny, önmegvalósító közösséget teremtsünk. Az elmúlt két évben leginkább arra akartuk rádöbbenteni a gyerekeket, hogy tanulják meg értékelni a saját munkájukat, és minden pillanatban érezzék azt, hogy amit tesznek, az fontos, nem magukért, hanem másokért, a közösségért teszik. Elsősorban önmagukon kellett változtatni, elfogadni azt, hogy egy közösséghez tartoznak, amely fennmaradni csak úgy képes, ha annak élő, önmagát „feláldozni" képes tagjai vannak. (Talán túlzásnak tűnhet a közösségért vállalt önfeláldozás „bebizonyításával" és kevés időt fordít arra, hogy önmagából másoknak is adjon.)

A közösségi munkáról, a másokért végzett cselekedetekről lehet sokat beszélni és számtalan példát mutatni, megélni azonban csak úgy, ha az ember benne él, ha erre a körülmények rákényszerítik. Számunkra ennek legkézenfekvőbb helye a cserkésztábor. Minden cserkészév külön-külön is felkészülést jelent a nyári nagytáborra, mely játék és szórakozás, de egyben vizsga és számadás is. A vezetők feladata, hogy megszervezzék és előkészítsék a gyerekek számára a cserkészszellemhez hű nyári tábort, a cserkészek pedig számot adnak a cserkészév során szerzett elméleti és gyakorlati ismeretekből.

Az idei évben a táborozás egyik legnehezebb fajtáját, a vándortábort választottuk. A csapat úticélja Óriszentpénter, a tábor ideje tíz nap volt. Napi 40–50 kilométer kerékpározás után a gyerekek felállították a tábort, majd a főzéshez szükséges fagyűjtéssel és tábor körüli munkával hasznosították magukat. Az első két napon ideiglenes táborhelyeken (Vashosszúfalu, Egervár) ütötték fel a sátrakat, ahol a tábori munkák miatt pihenésre és játékra idő nem igen volt. (Több alkalommal még az idő sem kímélte őket, hisz volt alkalmuk szakadó esőben is kerékpározni.)

Óriszentpéteren a községtől távol, ideális környezetben építették fel azt a tábort, mely már joggal nevezhető igazi cserkésztábornak. Az Őrségben eltöltött első két nap a tábor teljes megépítésével telt el. A sátrak felállítása után elkészült a konyha, a tábori tűzhely, a tábori kereszt, a zászlótartó rúd és a táborkapu is. A természet adta lehetőségek kihasználásával próbálták otthonossá, családiassá varázsolni az egész tábort. Kezük munkája nyomán egy kis „paradicsomot" építettek az őrségi tájba és szinte csodálattal tekintettek saját munkájuk gyümölcsére.

A következő napon végre elérkezett a megérdemelt pihenés és kikapcsolódás, kirándulni indultak a Vadása-tóhoz. Vasárnap a szülők látogatták meg a tábort, a tábori hangulattal talán némiképpen sikerült megnyugtatni aggályaikat. Másnap egész napos akadályversenyen vettek részt a cserkészek, mely ismeretlen környezetben való tájékozódásból és cserkészfeladatok végrehajtásából állt. A nehéz terep ellenére csak egy őrs tévedt el, de rövid keresés után ők is célba értek.

Az őrségi tartózkodás utolsó napján megkezdődött a tábor lebontása, illetve a csomagolás. Ebben az öt napban, amit Óriszentpéteren töltöttek a gyerekek, valamennyiük számára igazán kedvessé vált a hely, így fájó szívvel vettek búcsút a néhány napra otthont nyújtó Őrségtől. Talán ez volt az a pillanat, amikor leginkább értékelni tudták a saját munkájukat. Fárasztó és kimerítő volt a tábor minden napja, mégis talán ezen a napon volt legnehezebb továbbindulni, hisz itt kellett hagyni valamit abból, amit egyedül csak ők hoztak létre. Öt napot töltöttünk el itt, de két év munkája volt ebben a táborban. Számunkra nem az volt a legnagyobb öröm, hogy együtt építhettünk fel egy igazi cserkésztábort, hanem az, hogy láthattuk lelkesedni a gyerekeket, akikben volt felelősség és jókedv egyaránt, akik örömet jelentettek a maguk és mások számára is, és érezték, hogy szükség van rájuk.

Többel tértünk haza, mint amennyivel elindultunk, és talán igazi közösséggé is váltunk. Most már bátran vallhatjuk magunkról, cserkészekké váltunk.

Tíz nap után ezzel a jóleső érzéssel érkeztünk haza mi, a 356-os Kapisztrán cserkészei...

Hol voltak, hol nem voltak a fiatalok nyáron?

Ha valaki azt kérné tőlem, hogy ajánljak egy jó szórakozóhelyet Celldömölkön: egy pillanatra biztosan zavarba jönnék. Aztán hebegnék valamint a ligeti bisztró báljairól és a Kör 9 presszó diszkójairól, esetleg megemlíteném a mozit és ... ennyi. A választék ezzel ki is merült. Pedig nem volt mindig ilyen szegényes a kínálat. Hogy hová lettek a volt laktanya egykori bérlőjének nagy szavai az Éden Diszkó bárról és a köréje építendő szórakoztató központról? Ki tudja. És mi lett a „Kilencben", a Művelődési házban és a Sághegy étterem alatti pincehelyiségben tartott diszkókból? A télen még telt házzal üzemeltek, aztán szinte egyik napról a másikra szűntek meg.

Maradt a ligeti bisztró, ahol a hétvégenként tartott bálok hivatottak az ifjúság szórakoztatására. A program estéről estére ismétlődik: amíg világos van, apró gyerekek ugrabugrálnak a táncparketten, közben apuka valamelyik asztalnál sörözget. Aztán az apróságok lassan eltűnnek, a bisztrót és környékét a beszélgető, bámészkodó fiatalok hada foglalja el, persze néhány táncoló is akad. A sötétedés mértékével arányosan nő a táncoló párok száma. Ha éppen olyan zenekar játszik, amely félóránként nem tart húszperces szünetet, s az előadott dalokat nemcsak szövegükről, de dallamukról is fel lehet ismerni, akkor van esély a jó szórakozásra. Mire teljesen besötétedik, már igazi bulihangulat uralkodik a táncparketten, de a sötétség a zene végét is jelenti. A ligeti bálok ugyanis tíz óráig tartanak, és ez a körülötte lakók szemszögéből érthető. És ez így megy hétvégéről hétvégére, májustól az ősz beköszöntéig. Az idei nyár egyetlen szenzációja az volt, amikor valakire rázuhant az egyik fa. Ennél nagyobb szenzáció már csak az lehetett, hogy az illető túlélte a természet e remek példányával való találkozást.

A Kör 9 diszkójáról még ennyit sem lehet mondani. Csak néhány hónapja nyílt meg újra, de hiába a csütörtöki és szombati diszkó, úgy látszik, a nagyérdemű nem díjazza a kezdeményezést. Az első alkalmakkor még telt házzal dicsekedhettek, de aztán folyamatosan csökkent az érdeklődés a hely iránt, táncolók pedig a kezdetektől fogva csak elvétve akadtak. Hogy miért nem kell a Kör 9 diszkója a fiataloknak? Rejtély.

Arra sem tudok választ adni, hogy mire lenne igénye az ifjúságnak. Talán egy blueskocsmára, vagy kis klubhelyiségre, esetleg színvonalas diszkóra, ahol minden zenei irányzat kedvelője jól érzi magát. De egyelőre be kell érni ezzel. Akinek ennyi nem elég, kocsiba pattan (ha teheti), és valamelyik környékbeli faluban, városban keres szórakozási lehetőséget. A többiek pedig beülnek egy presszóba és ott múlatják az időt. Ha a presszókról, bárokból, sörözőkről kérdeznének, nem lenne okom zavarba jönni... **Hajnal**

Egy pikoló világos

Nem egy régi kedves filmre gondoltam, de eszembe jutott az is, amikor egy forró nyári napon beléptem a PLATÁN, népi nevén a FÜSTÖS vendéglőbe. A Németh Attila vezette népszerű vendéglátóhelyen – mondták – csapolt sör is kapható. Arra nem gondoltam viszont, hogy meglepetésben lesz részem. Egy korsó vagy egy pohár sör lebegett szomjam csillapítására előttem. A vendégek koszorújában régi emlékeket idéző, hosszú, karcsú pohárban itták a sört. Mi az, mondom, csak nem feltámadt a pikoló? Parancsol kérem, mondja a vendéglátós kedvesen. Igen. Köszönöm, ez nosztalgiából is jólesik, fiatalabb koromra emlékeztet. Elfogyasztottam két pohárral, jó érzéssel távoztam, lám-lám már pikoló is van. Másnap megyek az utcán az egyik barátom invitál a „füstösbe", de én el akartam hárítani kedves meghívását. No, azért egy pikoló világosra csak van kedved... – derített fel. És rögtön felejtettem a hőséget, egy pikoló erejéig ebben az alig viselhető kánikulai augusztusban. d. j.

Kemenesalja műhelyei

Régen az egyszerű emberek úgy vallották, hogy a jó kés az legalább olyan fontos része az embernek, mint a keze, vagy a lába, s mondták azt is, hogy bicskája után meg lehet ítélni, milyen ember valaki. Sokféle kés megfordult már a kezemben, jóllehet állandóan soha nem hordtam magammal egyet sem. Boznánszky Feri bácsi bicskái nehezen felejthetőek. Karcsúak, vékonyak, van bennük valami finomság, hogy szinte nem is csak vágó szerszámként tekint rájuk az ember, s az élükről nem is kell beszélni, mert az magáért beszél. Éppen ilyen megfontolásból kerestem meg ennek a ritka szakmának a képviselőjét, s kértem, valljon magáról, életéről, a szakmáról.

– *Feri bácsi! Hogyan lesz valakiből késes és műköszörűs?*

– A sógorom volt az. Én szerettem volna tanulni, vágyakoztam utána, és Körmenden lettem tanonc. Persze azért volt az életem során pályamódosítás is.

– ?

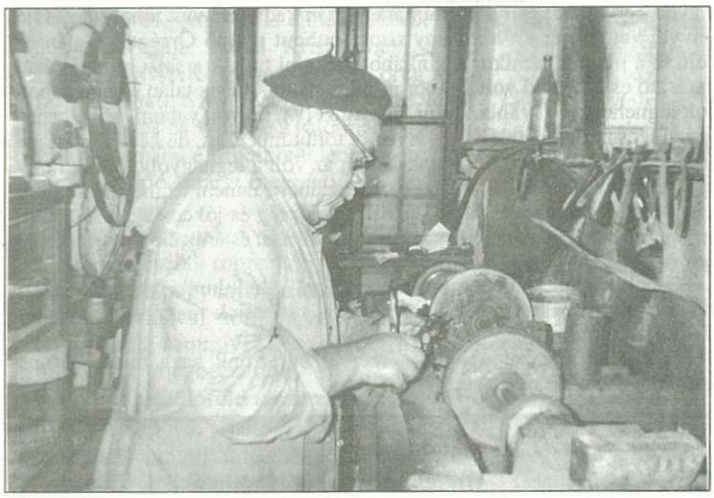

Vendégségben Boznánszky Ferenc késes és műköszörűs mesternél

– Dolgoztam a MÁV-hidászoknál, s a MESZÖV-nél is. Ott egy késüzemben.

– *Mióta él Celldömölkön?*

– '57 októbere óta vagyok itt önálló iparosként. Próbáltam már korábban, 48-ban Óváron önállósodni, de mindent elutasítottak. Itt aztán szívesen fogadtak. Volt itt előttem egy kolléga, de az csak köszörűs volt, s nem tudott megélni. Én késes is vagyok, s nekem így sikerült. Vannak bicskáim szerte a világban, Ausztráliától, Kanadáig, az Egyesült Államoktól Brazíliáig és Európában is mindenhol.

– *Itt, a szűkebb pátriában fogalom lett a Boznánszky-bicska. Mi a titka? Hogy lehet a köszörűsségből megélni?*

– Csinálni kell szorgalmasan, sok kicsi sokra megy alapon. Korábban ha valaki rendelt nálam egy kést másnapra, akkor azt akár éjjel is megcsináltam.

– *Hogyan állja a versenyt? A kereskedelem széles skálán kínál jó pengéket, igazán nem lehet rá panasz.*

– Az árakkal lehet állni a versenyt. Meg itt van a bizalom. A mesterasszonyom azt mondta, ha egy 3–4 éves gyerek vesz tőled kést, az is éles legyen, mert akkor az hatvanéves korában is azt fogja mondani, hogy igazi éles kést csak a Feri bácsinál lehet venni.

– *Honnan szerzi be az alapanyagot?*

– Régebben a kaszagyárból, ahol vívótőröket, rizsarató sarlókat gyártottak.

– *És most?*

– Most a FERROGLOBUS-tól. Most már rozsdamentes anyagok vannak, prímák, de nem olyan jó éltartók, mint a régi kovácsoltvas anyagok. A jó bicskához az alapanyagnak kell jónak lenni.

– *Meddig akarja művelni a szakmát?*

– Amíg élek, addig szeretném. Ameddig az egészségem engedi.

– *Köszönöm a beszélgetést, és nagyon jó egészséget kívánok!*

Kép és szöveg: RL

Pusztul a téglagyári tó

A két városrészt összekötő övezetben van a horgászok kedvelt tanyája, a téglagyári tó, amelyhez nemzedékek sok szép emléke fűződik. Anélkül, hogy túlzott jelentőséget tulajdonítanánk e csillámló kis kékségnek, kétségtelen, nagyon is hozzátartozik településünkhöz. Az íráshoz mellékelt fotó értésünkre adhatja, hogy a táj kiemelkedő értéke, a Sághegy mennyire kapcsolódik ehhez a kis „tengerszemhez", elgyönyörködhet benne az ember. Napjainkban szomorúan látjuk a tó pusztulását. Az egyre jobban terjedő hínár eltünteti a víztükröt, amely még egy éve olyan szép sima, tiszta volt. Mára már a horgásznak sem lesz tere a hínár miatt. De nagy baj lehet, hogy később, a növényzet rothadása következtében kellemetlen hatások érik a város lakóit. Valóban itt a végső ideje, hogy valami elkezdődjön a tó védelméért. Bizonyosan van módszer rá, hogy ezt megtehessék azok, akik gazdái e területnek. Ellenkező esetben egy újabb természeti érték veszik el. Gondoljunk csak a Marcal kétévenkénti tönkretételére, a Sághegy déli lábánál lévő ősláp felszámolására és más természeti értékek károsítására. Tehát ne engedjük meg egy újabb színfolt csúfos pusztulását, szegényebbek leszünk általa. A téglagyári tónak is megvan a maga történelme, beletartozik a város históriájába. Egyszer ezt is le kell írni az utókor számára, de most más a teendő.

D. J.

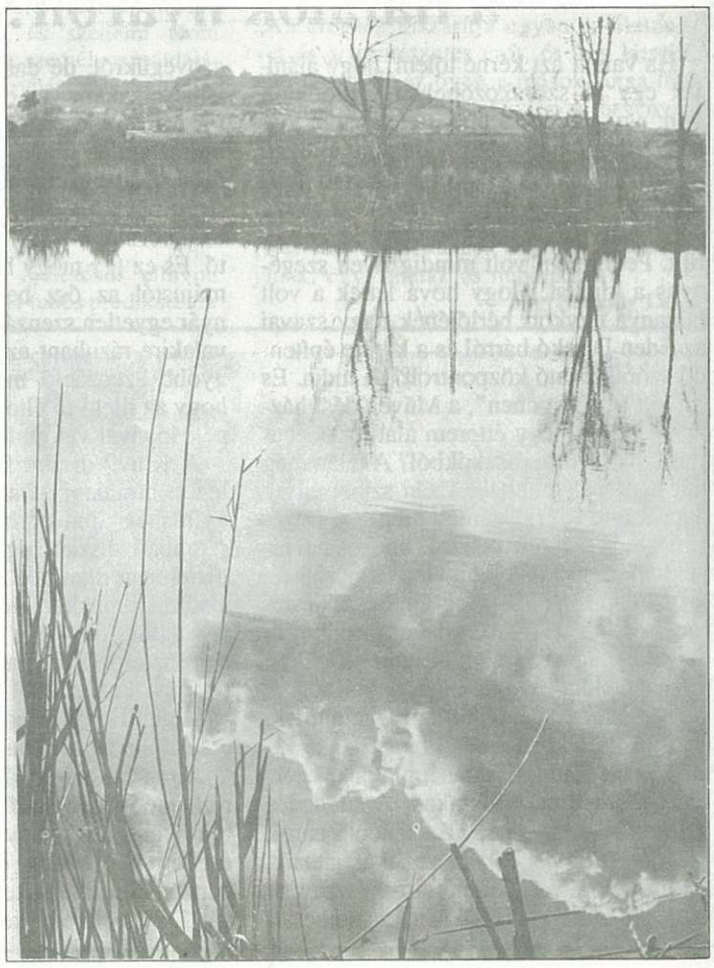

A celldömölki városi könyvtárban működő Kemenesaljai Berzsenyi Asztaltársaság 1992. szeptember 14-én, hétfőn du. 6 órakor tartja őszi (évadnyitó) első összejövetelét. Király Zoltánné, a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság ügyvezető titkára (Kaposvár) beszámol a Magyar Írók I. Világtalálkozójáról, amelyet augusztus 17–18-án Keszthelyen rendeztek, valamint a Berzsenyi Társaság tevékenységéről. A társaság tagjai összeállítják az 1992–93-as programot.

Rendkívüli, mégis természetes...

AZ ESEMÉNY

A krónikás dióhéjban így örökítené meg: „Augusztus 23., vasárnap, 17 óra. Az alsósági evangélikus templom zsúfolásig tele. Hívek tömege, lelkésztársak, meghívott vendégek. Nagy esemény ez a mai a gyülekezet életében: új lelkészüket, Vető Istvánt iktatják be. Ünnepi szertartás. Szebik Imre püspök köszönti őt. Bálint László esperes úrtól átveszi a gyülekezet meghívó levelét. Lelkésztársai útravalóval látják el. Majd ő hirdet igét. Mindez az istentisztelet szokásos, de ünnepi keretei között. Aztán a gyülekezet közgyűlést tart: köszöntők hangzanak el, virág- és ajándékátadás. Utána pedig fehér asztal mellett néhány baráti szó".

AZ ÚTRAVALÓ

A jelenlévők csodálattal hallgatták a püspök úr szavait. Rendkívülinek tartotta ezt az eseményt, mert nem nyugdíjazás, betegség, elhalálozás miatt történik a személyi csere. Rendkívüli abban az értelemben is, hogy a püspöki hivatal titkára vállal gyülekezeti szolgálatot. Általában ez fordítva szokott lenni. Rendkívülinek, mégis természetesnek minősítette mindezt, mert politikai rendszerek, társadalmak, emberek változnak, de Jézus Krisztus mindig ugyanaz.

S az útravaló: „Viseljetek gondot magatokra!" Elsősorban: Viselj gondot magadra! Mit jelent ez? Vigyázz a hitedre! Hit nélkül nem lehet Istennek tetszeni! Nincs szomorúbb annál, ha egy lelkész hit nélkül akar szolgálni. Vigyázz a tudományra! A teológia művelése tudomány. A hit mellé ragassz tudományt! Ne csak vigyázz, gyarapíts! Vigyázz, hogy annyi terhet vállalj magadra, amennyit elbírsz! Milyen veszély fenyegethet? A közöny és a hiteltelenség, a beképzeltség és a megosztottság. A szeretet uralkodjon, ezért imádkozz! A gyülekezet is, a lelkipásztor is a közösségért, a társadalomért, a városért, az emberekért van. Az elesettekért. Le kell hajolni értük! Vigyázz mindenkire! – ez a lelkipásztori szolgálat célja és értelme.

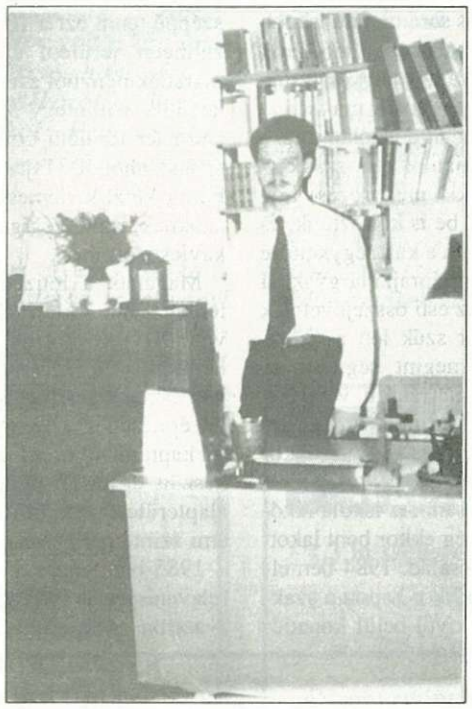

A BEMUTATKOZÁS

„Vető István vagyok. Szeretem a nevemet. Küldetés van benne. Isten hívott el, hogy hirdessem az igét. Életemben mindig az volt a legértékesebb idő, amit igehirdetéssel tölthettem. Vető vagyok – ezzel a küldetéstudattal indultam. Aztán rájöttem: Isten veti a magot, ő a magvető. A teológus nem vető, hanem arató. Isten, igen, ő veti a magot. Sajnos, sok a rossz talaj. Megkeményedik a szív, az ige alig talál helyet benne magának. De Isten nem fárad bele a misszióba. Sok az olyan elvetett mag, ami nem kel ki. De őt ez nem keseríti el. Ami megmarad, az sokszoros termést hoz. Nem vető leszek tehát, hanem arató. Az aratás pedig nehéz munka. De az aratók vidám emberek. Én is ilyen akarok lenni".

Varga Margit

Mentsük meg a trianoni keresztet!

A franciáknak egy kastély, nekünk jóval több – sajnos. Volt, hogy feledtetni akarták még az emlékét is, s vannak most, akik néha túllihegik, népnemzeti gerinccel, azzal sem törődve, hogy a revizionizmus vádját vonják nemzetünkre. Egy dolgot nem lehet tagadni. Trianon árnyékában élünk, de az árnyék nem keverhető össze a valósággal, az emlék a holnappal. Van nekünk is emlékünk, mely veszélybe került. A trianoni kereszt villám elleni védelme nem megoldott, az idő is megviselte, újra kellene fugázni, talapzatán megindultak a kövek. Megmentését szolgálja a **Berzsenyi Janosits Éva** által létesített alapítvány, de ez magában nem elégséges a munkák elvégeztetéséhez. Segítség kellene, anyagi segítség, mely megmenthetné az emlékművet, melynek építése is a köz áldozatos akaratával és hozzájárulásával történt. Most vállalkozó is akadna. A SZUBALPIN Gmk állványépítés nélkül el tudná végezni a munkát, csak anyagi fedezet kellene. Mentsük meg a trianoni keresztet! Mindennemű támogatást szívesen fogad az alapítvány, melynek csekkszámlaszáma: **Magyar Hitelbank Rt. celldömölki fiókja – 431–97510–7021**

Kép és szöveg: –r–

Kulturális programok

Kemenesaljai Művelődési Központ

Szeptember 12., szombat délután 4 órakor: Szűz Mária kultusza a szentképeken című kiállítás megnyitása. Megnyitja: Dr. Tibold Attila pannonhalmi bencés atya.

Szeptember 17., csütörtök délután 5 órakor: az Ország- és Világjárók Baráti Körének rendezvénye Barcelona–Zaragoza–Monfera címmel. Előadó: Weszelits Jenő.

Október 2., péntek délután 5 órakor: Laborcz Mónika keramikus kiállítása. Megnyitja: Heitler László művészettörténész. A kiállítás megtekinthető: november 3-ig.

Egeralja múzeuma

Mielőtt a szóban forgó Helytörténeti Gyűjteményről szólnék, be kell mutatnom azt a kis falut, ahol tulajdonképpen ez a múzeum létezik. Ez a kis település Celldömölktől az alig 15 kilométerre lévő Egeralja. Ez a kis ősrégi, nemesi település 1949 óta – érthetetlen okokból – a világ számára megszűnt létezni, így aztán nem csoda, ha az azóta születettek nem tudnak róla. Nem szerepelt a térképeken, a helységnévtárban, de még a csöglei közös tanácsnál sem, ahova korábban tartozott – egyszerűen eltűnt. Ekkor a két falu azonnal tiltakozott a kiradírozgatás ellen, de hiába, „a párt mindenek fölött". Egeralja hát eltűnt, mint a búvópatak, és így élt 40 éven keresztül elnévtelenedve, gazdasági és politikai szabadságától megfosztva, de élt, és lehetőségeihez mérten azon a téren tevékenykedett, ahol leginkább szabadabb mozgás kínálkozott.

1965-ben megalakítottak egy honismereti szakkört, melynek lelkes létszáma hamarosan elérte a 35–40 főt. Ennek a kis társaságnak sokaságánál csak a gyűjtőkedve volt nagyobb. Az iskolák államosítását követő körzetesítés során a falu iskolája üresen maradt, a kicsik Adorjánházára, a nagyok Csöglére jártak és járnak ma is.

Az üresen álló iskolatermet a tanács felajánlotta a szakkörnek. Egy kis malterozás, meszelés után be is költöztünk, és mint a méhek a kast, egykettőre telehordtuk néprajzi tárgyakkal a termet. Az esti összejövetelek részére már szűk lett a terem. A tanács megint segített: az épület északi részén volt egy kamra, ezt lestukatórozva, lekockakövezve adta a szakkör használatára. Ezt is telepakoltuk hamarosan. Az iskola lakórészében még ekkor bent lakott egy tanári család. 1984-ben elköltöztek. Ekkor kapott a szakkör a már kívül-belül kopadozott épület renoválására 50 ezer forintot a megyei tanácstól. Nagy örömmel, lelkesedéssel és töméntelen társadalmi munkával végre sikerült rendbe és széppé tenni ezt a 10×23 négyzetméter területű épületet. A maradék pénzből azonnal megkezdtük a mintegy 3000 négyzetméter területű udvar parkosítását, ahol 105 fajta fa, cserje, bokor kínál kellemes látnivalót azoknak, akik végigsétálnak a kavicsozott úton.

Magának a múzeumnak jelenleg hét kiállítóhelyisége van. Teljes profilja néprajzi, helytörténeti, régészeti, őslénytani és mezőgazdasági. Az épület építéséhez a megyei TOT-tól kaptunk 40 ezer forintot, így készült el az 50 négyzetméter alapterületű kiállítóhelyiség, ami szintén tele van.

1985-ben végre a múzeum felavatására is sor került. Az avatáson több mint 300 személy volt jelen; vidékiek és helybeliek egyaránt. Avatóbeszédet dr. Molnár Attila, a megyei tanács művelődési osztályvezetője mondott. Meg kell emlékeznem egy emlékpadról, melyet dr. Szakál Sándor gimnáziumi tanár (falunk szülötte) halálának 9. évfordulója alkalmára felesége, dr. Szakál Sándorné tanárnő állíttatott és ajándékozott múzeumunk részére. A szép pad avatásán majd az ország minden részéről voltak: tanártársak, tanítványok, rokonok, ismerősök egyaránt.

A múzeum helyiségeiben a rendszerezetten és ízlésesen kiállított tárgyak részint szabadon, részint vitrinekben elhelyezve tekinthetők meg.

Egeralja tehát a hosszú, delíriumos álma alatt is, ha búvópatakként is, de élt, munkálkodott, hogy méltó helyen őrizhesse meg mindazokat a tárgyakat, eszközöket, melyekre egykori nagyszüleink verejtéke csorgott.

Szalóky Károly

Celldömölk születése

Téveszmék, idejétmúlt, hasznavehetetlen adatok, hiteltelenné vált dátumok, hamis vélekedések időlegesen szívósan tarthatják magukat, még akkor is – a történelem, az irodalom a közéleti gondolkodás területén –, ha az újabbak az ismeretlenség homályából előkerülve hitelesebbek, pontosabbak és érvényesebbek is. Így vagyunk azzal a közel százéves dátummal is, amely az egykori Kis-Mária-Czell, később Kis-Czell és Nemesdömölk egyesítésével kapcsolatos. Most egy, a városunkat és környékét bemutató idegenforgalmi kéziratban újra csak a téves dátum bukkan elénk. S ez arra késztet, hogy lapunkban közzétegyem a hiteles és pontos dátumot.

Miről is van szó? Arról, hogy a két település egyesítését *1904 helyett*, az 1907-ik évre teszi a kézirat, és ez van meg sokak gondolkodásában is. Ez onnan ered, hogy Porkoláb István, illetve mások az ő könyve alapján ezt a dátumot veszik alapul. Így Lengyel Pál a Vasi Szemle 1980. évi 3. számában is így kezdi tanulmányát: „Celldömölk 1907-ben jött létre". Holott erről szó sincsen, drasztikus tévedés ez, mely még egy, a város történetében járatos kutatót is megtéveszt, rajta keresztül pedig másokat is.

A CELLDÖMÖLK HELYNÉV KIS-CZELL és NEMESDÖMÖLK 1904. ÉVI EGYESÍTÉSÉBŐL KELETKEZETT.

Íme a hiteles bizonyítékok:

VASVÁRMEGYE BIZOTTSÁGI KÖZGYŰLÉSEINEK JEGYZŐKÖNYVE 1903. „556/gy. – 9183/1903. sz. Kis-Czell nagyközség képviselőtestülete abbeli kérelmét terjeszti elő, hogy Nemes-Dömölk községgel egyesíttessék. – Kis-Czell nagyközség azon kérelmét, hogy Nemes-Dömölkkel egyesíttessék, a törvényhatósági bizottság helyesli, s azt az 1886. XII. TCZ. 162.§-a értelmében, pártoló véleménnyel a m. kir. Belügyminiszter Urhoz összes iratok kapcsán felterjeszteni rendeli.

Kis-Czell nagyközség Nemes-Dömölkkel összeépülő lévén, annak egyesítése Nemesdömölk község ellenkezése daczára a közigazgatás hátránya nélkül eszközölhető... Figyelemmel az iratok közt levő 1903. február 27-én felvett jegyzőkönyvre, *az egyesülés 1904. január hó 1-én lenne végrehajtandó... A két község elnevezése egyesítés folytán CZELL-DÖMÖLK lesz.* Hitelesíttetett 1903. évi szeptember hó 1-én."

A hitelesített jegyzőkönyvből csak a szükséges lényeget idéztem. Van azonban egy másik dokumentum is, és ez a következő: Vasvármegye Törvényhatósági Bizottságának Közgyűlési Jegyzőkönyvei az 1904-ik évről. – „689/gy. 12386/1904. sz. p. 622–623. – Czelldömölk község képviselőtestülete ujjonnan alkotott szervezési szabályrendeletét beterjeszti! – *Határozat 1904. augusztus 24. Miről Czelldömölk nagyközség képviselő-testülete* iratok visszazárása mellett értesíttetik."

Van azonban egy harmadik dokumentum is: Vasvármegye Hivatalos Lapja 1904. november 24. p. 552. – „Tárgy: A Kis-Czelli Járás elnevezésének CELLDÖMÖLKI JÁRÁS elnevezésre átváltoztatása. – A m. kir. Belügyminiszter ur ... jóváhagyta a kiscelli járás elnevezését CZELLDÖMÖLKI JÁRÁS elnevezésre változtattatását: 90156/II. 904. sz. leiratával."

Én a magam részéről már úgy húsz év óta, amikor először alaposabb kutatásokat végeztem, és azóta is minden tanulmányomban, amely városunkkal foglalkozik, az 1904-es dátumot írom le, mint egyedül hiteles adatot. Mégis, még a helytörténeti csoportban is vitatták velem szemben ennek érvényességét. Aki a dokumentum teljes szövegére kíváncsi, egyik helytörténeti összejövetelünkön szívesen rendelkezésére bocsátom. De legyen vége már a téveszméknek ezen a téren is.

Nádasdy Lajos

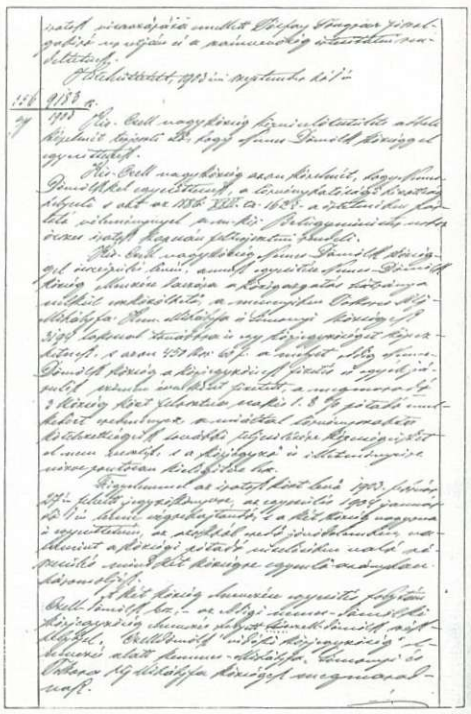

Régen megtörtént esetek Celldömölkön

V. Lajos bácsi – idős rendőr – egy ismerős gyümölcstolvajt vett észre, illetve ért tetten. A baj az volt, hogy a tolvaj is neszt fogott és futásnak eredt. Lajos bátyánk utána! Amikor aztán fogyott az erő a rendőrség őrénél, rákiáltott az üldözöttre: „A törvény nevében állj meg öcsém!" Mire a válasz: „Álljon meg maga, Lajos bátyám, úgyis elfáradt, meg különben is, magát senki nem kergeti".

✧ ✧ ✧

A régi városháza előtt állt egy cséza, lovastul, leakasztott istránggal. A tartóban díszes, bojtos korbács. K. Győző, ugyancsak koros embernek megtetszett a korbács. Körülnézett, látván „tiszta a levegő", odaosont a korbácsért. Félúton volt a kéz, amikor egy érces hang érte a lopni szándékozót az ügyeletes szobából: Feljössz vagy lemenjek, mert máris a foglyom vagy!

✧ ✧ ✧

A paplak gyümölcsöskertjében csodálatos szentiványi almák fehérlettek, sárgállottak a zöld levelek között. (Ez a legkorábban érő almafajta, sajnos lassan kiveszik.) Egy „arra tévedt" faluvégi klottgatyás gyerek, nem tudván ellenállni, felmászott a kőfalra, már megfogott egy almát, amikor megszólalt az előbb még imát rebegő, most érces hang: Mit csinálsz te gyerek ott a fal tetején? A kéz megállt az almával, és jött a megszeppent, ám mégis kész válasz: „A szél lefújt egy almát és azt próbálom visszatenni!"

Elbeszélések alapján feljegyezte:

Balázs Rudolf

Fogadóórák a Polgármesteri Hivatalban

Szeptember 24-én (csütörtökön) **Makkos István** polgármester de. 9-től 11-ig és du. 15-től 16 óráig,

október 1-én (csütörtökön) **Varga László Csaba** alpolgármester du. 15-től 16 óráig,

október 8-án (csütörtökön) **Baranyai Attiláné dr.** jegyző de. 9-től 11-ig és du. 15-től 16 óráig fogadóórát tart a Polgármesteri Hivatalban.

RAMARA FARMERSZAKÜZLET

Celldömölk, Sági út 12/A. (Patyolat mellett)

A kínálatunkból: farmernadrágok tíz színben, dzsekik, pólók, pamutpulóverek, divatingek, gyermek- és szabadidőruhák nagy választékban, kedvező áron.

Műpadlót egész évben legolcsóbban Tokorcsról!

1,3 m széles első osztályú	395 Ft/m
2 m széles első osztályú	1100 Ft/m
2 m széles színhibás, vékony	150 Ft/m
Domormintás tapéta	280 Ft/tekercs

JÖJJÖN, NÉZZE MEG!
Tokorcs, Erzsébet u. 2/A.

Alkalomra igényeset a Mini Marketből!

Szolid árakon kínálunk:

Alkalmi (esküvői) **férfi** divatöltönyöket – méretre is!
Ingeket, nyakkendőket, női kosztümöket, kétrészes ruhákat, elegáns selyemblúzokat és kiegészítőket, **fekete** alkalmi és **gyászruhákat,** divatos **gyermekruhákat!**

VÁRJUK VÁSÁRLÓINKAT
a Takarékszövetkezeti Bank melletti üzletünkben!

DISZKONT

Szeptember közepétől a Celldömölk, Széchenyi u. 10. szám alatti RAKTÁRÁRUHÁZ BŐVÍTETT KÍNÁLATTAL (tej, kenyér, péksütemény, hentesáru) és meghosszabbított nyitva tartással várja kedves vásárlóit!

DISZKONT

Tisztelt Vállalkozók!

1992. szeptember 1-től Celldömölkön, a Széchenyi u. 38. sz. alatt (Dömölki ABC-vel szemben)

KÖNYVELÉSI ÉS ADÓELSZÁMOLÁSI IRODÁNKAT MEGNYITOTTUK.

- Vállalkozások, gazdasági társaságok gépi könyvelése,
- adóelszámolása,
- adótanácsadás.

Ügyfélfogadás: hétköznap 8-tól 17 óráig.

Munkánkért garanciát vállalunk.

MITAX

Tekintse meg katalógusainkat, megéri!

Bútorok nagy választékban:

sarokgarnitúrák már	36 000 forinttól,
ülőgarnitúrák	43 200 forinttól,
szekrénysorok	42 800 forinttól kaphatók,
és még sok más!	

Áraink a házhoz szállítás költségeit is tartalmazzák!
Előjegyzéses készpénzvásárlás esetén további 5 százalék árengedményt adunk.
Keresse fel irodáinkat, jól jár! • Címünk: Celldömölk, Sági u. 10.

Családi teríték

Szerkeszti: B. Horváth Cecília

Új könyvek a városi könyvtárban

A MATURA KLASSZIKUSOK c. sorozatot érettségizőknek ajánljuk, ugyanis az Ikon Kiadó szándéka kidolgozott érettségi tételt adni a diákok kezébe, „puskával". A sorozat három kötete található meg jelenleg könyvtárunkban: Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája és William Shakespeare: Rómeo és Júlia. Természetesen a továbbiakban megjelenő köteteket is folyamatosan beszerezzük. A kötetek szerkezete egységes, a következőket tartalmazza:

– a mű teljes, gondozott szövege tárgyi és szómagyarázatokkal,
– a szerző életrajzának és pályaképének vázlata,
– a mű keletkezéstörténete,
– összefoglalók és táblázatok a feldolgozáshoz,
– egy remekmű értelmezési lehetőségeiből,
– fekete-fehér illusztrációk (bőségesen),
– válogatott bibliográfia.

FLUGHUM, ROBERT: Már az óvodában megtanultam mindent, amit tudni érdemes. Tűnődések hétköznapi dolgokról.

Megjelent a Hétköznapi pszichológia c. sorozatban. „Hiszem, hogy a képzelet erősebb a tudásnál, hogy a mítosz igazabb a történelemnél, hogy az álmok hatalmasabbak a tényeknél, hogy a remény mindig győzedelmeskedik a tapasztalat felett, hogy a nevetés az egyetlen gyógyír a bánatra. És hiszem, hogy a szeretet erősebb a halálnál."

Akik egyetértenek ezekkel a gondolatokkal, azoknak szíves figyelmükbe ajánljuk R. Flughum könyvét. Bár lehet, hogy azoknak igazából nincs is szükségük rá, legfeljebb megerősítés gyanánt.

Gyümölcs, zöldség télire

Már a vegetációs időszakban kell gondoskodni arról, hogy télen is fogyaszthassunk friss gyümölcsöt, zöldséget. Csak teljesen egészséges, ép, jó minőségű gyümölcs tárolható hosszabb ideig. A tárolást feltétlenül előzze meg az **alma** és a **körte** szigorú válogatása, amelynek célja, hogy ne kerüljön sérült, beteg vagy kocsány nélküli gyümölcs az egészségesek közé. Az alma és a körte raktározására a por- és piszokmentes, védett, hűvös, de fagymentes, jól szellőztethető helyiségek alkalmasak, amelyekben a hőmérséklet nem emelkedik 5 °C-nál magasabbra, és nem süllyed –1 °C alá. A lakásokban pedig szükség esetén az északi fekvésű, fűtetlen helyiségek alkalmasak tárolás céljára.

Fontos feltétele a jó tárolásnak a megfelelő páratartalom. A téli alma és körte esetében 80–90 százalékos relatív páratartalom a legmegfelelőbb. Ha a levegő ennél szárazabb, akkor nagy a gyümölcsök párologtatása, ha nyirkosabb, akkor viszont nagyobb mértékű a romlás. A csekély páratartalom lapos edénybe helyezett víz párologtatásával növelhető, a nagy légnedvesség szellőztetéssel csökkenthető. Fontos, hogy a tárolóhelyiség tiszta legyen! Alapos takarítás, meszelés, szellőztetés után lehet csak a gyümölcsöt berakni.

A raktározandó almát és körtét leghelyesebb hollandi rekeszbe rakni, s fóliával letakarva, egymás fölé több ládát helyezni. A fóliatakarás lassítja az érés és a bomlás folyamatait. A raktározott gyümölcsöt célszerű 2–3 hetenként átválogatni, a romló vagy nagyon puha gyümölcsöket eltávolítani.

A tárolásra szánt **diót** alapos tisztogatás után szárítsuk meg. Ezután zsákokban, szellős helyen, esetleg felakasztva könnyen eltartható két évig is.

A teljesen érett, száraz időben szüretelt **szőlő** alkalmas eltartásra. A háztartási szőlőtárolás legismertebb és egyik legalkalmasabb módszere a felaggatás. Kifeszített huzalokra, vagy ruhaszárító fregolira lehet a fürtöket felkötözni. Ehhez a gondosan megtisztított fürtökből kettőt a szárával lefelé összekötünk és felakasztjuk. Tárolásra alkalmas az Afuz Ali, a Saszla és néhány muskotályfajta.

A gyökérzöldségek teleltetése jó pincében nem nehéz. Akinek ilyen van, az először a kertben szárítsa le a gyökereket, majd rakja el homokba. Ha ezt nem tudjuk megoldani, akkor két lehetőségünk van:

1. A gyökereket régi agyagkorsóba rakjuk. Előtte minden egyes gyökeret jól leszárítunk, majd kézzel ledörzsöljük róla a földet. Ezután az edényt újságpapírral kössük le. Erre a célra fóliát sohase használjunk!

2. A gyökereket műanyag zsákokban is tárolhatjuk. Ebben az esetben azonban lassan, gondosan kell eljárnunk. Így csak egészen kifogástalan gyökereket tárolhatunk. A zellert feltétlenül az első fagyok előtt szedjük ki, a sárgarépa felülete sima legyen és időben takarítsuk be. A termést először a helyén száradni hagyjuk, majd leszedjük a leveleket. A gyökereket hordjuk abba a helyiségbe, ahol majd áttelelnek. Egy kis idő múltán tisztítsuk le, rakjuk zsákokba és hagyjuk nyitva a fóliazsákot. A hőmérsékletkiegyenlítődés után zárjuk le, majd a fóliába tűvel szúrjunk lyukakat. Ugyanezt ismételjük meg, ha a zsákok oldalán párakicsapódást észlelünk.

Vannak, akik a zöldségek mélyhűtését ajánlják, mások a sóval történő tartósítás hívei. Az utóbbit mindenképpen kerüljük, mert a sóból egyébként is többet fogyasztunk a kelleténél.

A **szárítás és az aszalás** régen a tartósításnak közismert módja volt. Hátránya: az A-vitamin lebomlása. A szárított zöldség azonban jól tartható. Hacsak lehet, árnyékos helyen szárítsunk, például padláson. Aszalni pedig legjobb a sütőben. Minden fűszernövényt, felszeletelt zellergumót és levelét, félbevágott és rácsra helyezett paradicsomot, kimagvalt szilvát és felezett körtét is szépen meg lehet szárítani. Mindezeket lenvászon vagy más szellős zacskóban, felfüggesztve tároljuk.

E néhány gyümölcs, zöldség tárolásának példáján más kerti terményt is tartósíthatunk télire.

Akar Ön sikeres lenni?

A népszerűség öt módja

1. Azok, akiket embertársaik nem érdekelnek, a legnagyobb nehézségekkel küzdenek az életben és a legnagyobb akadályt jelentik mások számára. Két hónap alatt több barátot szerezhetsz, ha őszintén érdeklődsz mások iránt, mint két év alatt, ha arra törekszel, hogy mások érdeklődjenek irántad.

2. Jókedvűnek kell lenned másokkal, ha azt akarod, hogy ők is jókedvűek legyenek veled. Ha meg akarod magad szerettetni az emberekkel: mosolyogj! Nincs kedved mosolyogni? Akkor erőltesd. Tégy úgy, mintha boldog lennél – és akkor boldog is leszel majd. A boldogság nem a külső körülményeken, hanem a belsőkön múlik. Shakespeare szerint: „... nincs a világon se jó, se rossz – gondolkodás teszi azzá".

3. A legtöbb ember annál az egyszerű oknál fogva nem emlékszik a nevekre, mert sajnálja az időt és fáradtságot, amely a gondolatok összpontosításához, az ismétléshez és a nevek kitörölhetetlen bevéséséhez szükséges. Franklin D. Roosevelt szerint a jóindulat megszerzésének legegyszerűbb, legnyilvánvalóbb és legfontosabb módja: nem feledjük el az emberek nevét. Jegyezd meg, hogy minden ember számára az anyanyelv legédesebb és legfontosabb szava: a saját neve!

4. A figyelem egyike a legszebb bókoknak, amelyekkel megörvendeztethetünk valakit. Aki csak magáról beszél, magára gondol. Ha tehát jó társalgó akarsz lenni, légy érdeklődő: tégy fel olyan kérdéseket, amelyekre a másik szívesen felel majd. Hallgass figyelmesen és bátoríts másokat, hogy önmagukról beszéljenek! Az embereket úgy lehet megnyerni, ha olyan dolgokról beszélünk velük, amelyek különösen érdeklik őket.

5. Az emberi természet lényege az elismerés iránti sóvárgás. Adj lehetőséget a másik embernek, hogy fontosnak érezze magát! Szerezd meg azt az érzést, hogy tettél valamit érte és nincs módjában viszonozni. Ez az érzés akkor is sugárzik és muzsikál az ember emlékezetében, amikor a cselekedet már régen a múlté. Sose feledd: „Minden ember, akivel összekerülök, bizonyos mértékig felettem áll. Abban, amit tanulok tőle." Őszintén éreztesd a másikkal, hogy kettőtök közül ő a fontosabb!

N. T.

Kemenesalja konyhájából

Narancsos tekercs

Két tekercset sütünk a következő hozzávalókból: **I.** 3 tojásfehérje felverve, 1 késhegynyi sütőpor, 3 tojássárgája, 3 evőkanál cukorral kikeverve, 3 evőkanál liszt, 1 evőkanál étolaj. **II.** A másik tekercs ugyanígy készül, csak a 3. kanál liszt helyett 1 evőkanál kakaót teszünk bele. Mind a kettő tésztát konyharuhával felcsavarjuk.

Krém: 4 dl tejből, 1 cs. pudingporból, 2 tojássárgával krémet főzünk, ízesítve mazsolával, darált dióval, 2 tojásfehérjét kemény habbá verve a még meleg krémbe óvatosan belekeverjük.

A sárga tekercset megkenjük narancslekvárral (de másmilyen lekvárral is finom), ráfektetjük a másik tekercset, rákenjük a főzött pudingot. Az egészet konyharuhával felcsavarjuk, hűtőszekrényben kifagyasztjuk.

Beküldte: Szemenyei Lászlóné

Anyakönyvi hírek

CELLDÖMÖLK

Születés: Tóth Attila Tamás és Pintér Burus Adél leánya: Fanni, Németh Zsolt Lajos és Kutasi Valéria fia: Attila Zsolt, Rózsás Péter és Koronczai Katalin leánya: Kata Viktória, Rádli Tamás és Rozsnyai Marianna leánya: Ramóna, Kondics Zoltán és Gersey Rita fia: Richárd, Orbán László és Tóth Tímea leánya: Dalma, Enyingi Győző Károly és dr. Batári Borbála fia: Dániel, Horváth Gyula és Pecznyik Ilona leánya: Eszter, Horváth József és Hujber Zsuzsanna leánya: Teodóra Otília, Bíró Kálmán Csaba és Vargyai Judit leánya: Boglárka, Sütő Csaba és Ambrus Gyöngyi leánya: Szandra, Rozmán László és Sándor Melinda fia: László, Jóna József és Szarka Andrea leánya: Barbara Antónia, Hegedűs Csaba József és Móri Éva leánya: Klára Zsófia, Hanzl István és Berghoffer Rozália fia: Máté, Pethő László és Gulyás Mónika leánya: Dorina, Ambrus László Tibor és Somogyi Zita Gabriella leánya: Nóra, Bódizs László és Kozári Zsuzsanna leánya: Georgina.

Házasságkötés: Lacza Éva és Horváth Csaba, Bogdán Zsuzsanna Gyöngyi és Banga János, Baracskai Ildikó és Fürdős Zsolt, Erdélyi Veronika Tünde és Gersey Tamás, Lóránffy Orsolya és Mecséri Lajos, Kertész Erzsébet és Szabadi József, Nagy Erzsébet és Ipsics Péter, Tóth Erzsébet és Fehér Tibor, Csendőr Nóra és Bolla Ferenc Róbert, Czillinger Erika és Nagy Tibor, Imre Tünde és Kiss Sándor, Csizmazia Tünde és Nagy László, Nagy Mária Anna és Pleiveisz Csaba, Somlai Veronika és Sántha András István, Gyimesi Anita és Koronczai Csaba, Mészáros Kinga Beáta és Kolonics Imre, Békési Andrea és Nagy László, Kovács Edina Zita és Dankovics Zsolt József, Bausz Erzsébet Györgyi és Baumann Emil Imre, Németh Éva és Talabér Zsolt.

Halálozás: Szontágh Pál, Horváth Károly, Budai József, Matics József, Parádi Kálmánné Sipos Julianna, Kiss Gyuláné Gyürüsi Jolán, Kiss Jenő, Szabó Imréné Vágner Mária, Kővölgyi Györgyné Csonka Erzsébet, Varga Józsefné Balogh Rozália, Kalányos Vilmos, Szalay Istvánné Budai Anna, Bakonyi Jenőné.

JÁNOSHÁZA

Születés: Varga Zoltán és Steiner Gyöngyi fia: Dávid, Szabó József és Szalai Erzsébet fia: Gergő, Vajda Norbert és Hadászi Szilvia fia: Milán, Lenorics Tamás és Tóth Lívia fia: Martin Tamás, Kolompár József és Károlyi Rita Elvira leánya: Szidónia.

MESTERI

Születés: Kovács Antal és Tóth Zsuzsanna fia: Róbert.

SÖMJÉNMIHÁLYFA

Születés: Jakus Béla és Bukovenszki Ildikó leánya: Dorina.

OSTFFYASSZONYFA

Születés: Schmidéliusz Gyula Kálmán és Csihar Hajnalka leánya: Mira, Molnár János és Módos Andrea leánya: Ivett.

NAGYSIMONYI

Születés: Németh Lajos és Molnár Éva Mária leánya: Evelin, Gersey Gyula és Farkas Tünde fia: Dániel.

Halálozás: Mesterházy Sándor.

VÖNÖCK

Születés: Zsidai Tibor és Farkas Tünde leánya: Alexandra.

KEMENESKÁPOLNA

Születés: Péter Alfréd és Léránt Erzsébet leánya: Fruzsina Piroska.

KEMENESMAGASI

Születés: Király Tibor János és Csiszlér Ilona fia: Tibor, Király István és Balogh Irén fia: István Zoltán, Kovács Csaba és Bankó Mária Ibolya fia: Péter.

Halálozás: Dia Sándorné Novák Mária.

KENYERI

Születés: Varga András Attila és Szabó Tünde Mária fia: Dávid.

CSÖNGE

Születés: Pócza Ferenc és Horváth Éva fia: András.

KEMENESPÁLFA

Születés: Czigler Szabolcs és Szabó Krisztina fia: Szabolcs.

Halálozás: Zámbó Zoltán, Vas József.

BOBA

Születés: Fülöp Attila Kálmán és Takács Ramóna fia: Martin.

SZERGÉNY

Halálozás: Szabó Sándor.

NEMESKERESZTÚR

Halálozás: Ughy Ferencné Katona Ilona.

Szüret előtt

Az öreg hegyet régóta járó, a szőlőt művelő emberek tudják, hogy minden évnek megvan az izgalma. A mostani nyár sokáig emlékezetes marad a mezőgazdasági termelés, így a szőlészkedés történetében is. Emlegetett évet élünk meg, s bizonyosan nem túlzás, hogy a legidősebbek sem emlékeznek ilyen tartósan forró nyárra. Naponta elhangzik a kérdés: mi lesz a szőlővel, meddig bírja még? Együtt szenved a gazda a megművelt telek minden növényével. A tavalyi rekordtermés után senki nem gondolt arra, hogy az ismétlődjék, ilyet nem vártunk. Azonban a tavaszi indulás újabb reményeket táplált, biztatók voltak a tőkék, a rügyfakadás utáni mutatkozás nagyon jó volt. Ezután következett a két nagy veszedelem, a kisebb hatásoktól eltekinthetünk. Mindenekelőtt a forró, tartós nyári hónapok, július, augusztus nyomasztott. A 30 fok feletti állandósuló meleg gyötörte az embert, a növényzetet, az állatokat. Kiapadtak a ciszternák, öntözni minimálisan lehetett, egy-két növénynek jutott és az ájuldozó madaraknak a pince körül.

A hegyről a tájra tekintve a hervadás, a korai elsárgulás, a porfelhők kavargása a látvány. Hogy ebben mégis zöld sziget a hegy, az a szőlő rendíthetetlen tűrőerejének köszönhető. A gazdák lehangolódva, de dacolva az időjárással, végezték napi munkájukat. Volt mit tenni, mert jött a másik nagy veszély, a szőlőbetegségek drasztikus felerősödése. Mindenki tapasztalhatta, hogy különösen a lisztharmat jelentette a nagy gondot, okozta a károsodást. Szólássá vált: csak annak nincs lisztharmatja, akinek szőlője sincs. Nagyon tanulságosak a permetezési napló bejegyzései. A gazdák többsége a drága, hatásos szereket vásárolta, használta. Az általam vezetett napló igazolja, hogy május 5-én volt az első permetezés, és augusztus 1-jén az utolsó. Sokan még később is végezték ezt a munkát. A lisztharmat jelentkezését június utolsó napjaiban észleltük. Ekkor került a bizonyító bejegyzés a naplóba, és az is, hogy általában két vagy három hét várakozással követték egymást a permetezési munkák. A betegség jelentkezésekor már nem lehetett ezt betartani.

Mindezek után arra a kérdésre, hogy milyen lesz, lehet az idei szüret, amikor ezeket a sorokat fogalmazzuk, nehéz a válasz. Így nincs más választás, mint a legtapasztaltabb gazdák összegező mondását idézni: „...annyi azért terem, amennyit megiszunk..." A végleges választ majd a szüret adhatja meg.

Dala József

Tudnivalók az eboltásról

Megint itt az ősz, eljött a kutyaoltás ideje. Bizonyára sokunknak eszébe jut erről több minden... Madzagokon vezetett (vagy húzott, lábukat hátrafeszítő) kutyák, hosszú sorbanállás; vagy esténként várakozás, mikor jön már a doktor, essünk túl már rajta! Nekem a heteken át tartó, minden mást háttérbe szorító munka jár az eszemben – gondolom, a kollégáimnak is! –, de hát ezt választottuk...

Mire ezek a sorok megjelennek, a Vas Népe már leközöl a kutyaoltásról egy, vagy több írást, melyben a legfontosabb dolgokról szó esik, de talán nem felesleges a leírtakat kiegészítenem néhány gondolattal.

Mi is az eboltás lényege, s miért kötelezően szükségszerű? Az eboltás – vagy ahogy sokan hívják, általános oltás – a veszettség nevű betegség ellen évenként kötelezően beadandó vakcinás oltás (ném szérum!), amelytől a kutya ellenállóvá lesz a veszettség kórokozójával szemben. Tehát, ha megfertőződne, akkor sem lenne beteg, nem veszne meg.

Mi a veszettség? Vírusos betegség (nem túl rég még rettegett volt), melyet az ember – és bármilyen emlősállat – is megkaphat. Aki megkapta és rajta a betegség tünetei már megjelentek, az menthetetlen! Holtbiztos, hogy belehal... S a halál körülményei sem azonosak azzal, mintha megállna a szíve az izgalomtól a babája karjai között... De a tréfát félretéve: a veszettséget nem lehet gyógyítani, s a beteg – mivel agyvelőgyulladást kap – hosszas, súlyos szenvedés után légzőizombénulás következtében megfullad.

Gondolom, ennyi elég volt ahhoz, hogy tisztán láthassunk ebben a kérdésben; s meggyőzzük a kétkedőket.

Idén némileg változik az oltás rendje, a változások nagy része azonban elsősorban minket érint, akiknek munkánk (és felelősségünk!) van az eboltással kapcsolatban. Ami városunk kutyatartó polgárai számára a legfontosabb, hogy az eddig – látszólag – ingyenes oltásért most fizetni kell!

Még egy bőr, amit lehúznak rólunk! – fogják erre mondani többen, pedig – úgy gondolom – a dolgot árnyaltabban kellene szemlélni! Még, ha fizetni csakugyan kell is... Mert ez a – nem túl jelentős – összeg a következőkből áll: az oltóanyag ára, az oltással együttjáró papírmunka (nyilvántartás vezetése, igazolások kiadása stb.), valamint az oltást végző állatorvos díja. Meg kell mondjam, ezek a költségek eddig is fennálltak, csak ezeket a központi költségvetés fedezte. Miért? Megkockáztatom: kirakatpolitikából! Ugyanis semmilyen józan megfontolás nem indokolta, hogy az összlakosság fizesse a kutyatartás ezen terheit. Ezt én mondom, mint kutyabarát, többszörös kutyatartó és állatorvos, mert így érzem igazságosnak!

Egyébként a régi ebadó csak 1988 elején szűnt meg, az akkor új SZJA, illetve ÁFA törvény bevezetésekor, és megszűnését semmi más nem indokolta, csak az, hogy lehessen arra hivatkozni: nálunk nem csak új adónemeket vezettek be, hanem adófajták szűntek is meg... Gondolom, ezt a fajta indoklást, s azt az államrendet, mely ily módon akarta befolyásolni polgárai hangulatát, senki sem kívánja vissza...

Ezek után a részletek:

Az oltási időszak hosszabb lesz, mint eddig, szeptember 15-től november 15-ig fog tartani, de addigra nem maradhat oltatlan kutya a városban! Rajtunk, állatorvosokon nem fog múlni...

Természetesen – az eddigi évekhez hasonlóan – lesznek előre meghirdetett időpontokban és helyeken (a szokott helyeken!) úgynevezett összevezetett oltások, de kérem, ott mindenki számítson az esetleges hosszabb sorbanállásra! Félreértés ne essék: fizetni az oltásért sajnos ott is kell. Van viszont más lehetőség is (eddig is megvolt): Rózsás doktor is, én is bárkinek a kérésére elmegyünk, és beoltjuk a kutyáját/kutyáit otthonában, vagy ahol azt/azokat tartja. Nem kérünk indoklást sem, miért nem az összevezetett oltásra jött el, viszont valamennyi kiszállási díjat igen (benzin, kocsifutás, idő stb. – a szerelő sem jön ki ingyen...). Ezen kívül én szívesen elvégzem az oltást a Csokonai utcai – otthoni – rendeléseimen is (kedden és csütörtökön 16 és 18 óra között).

Mely esetekben nem tanácsos, illetve nem javasolt elvinni a kutyát az összevezetett oltásra? Egy évnél fiatalabb fajkutyát – ha megkapta egyéb védőoltásait, ha nem –, mert összeszedhet valamilyen különösen erős kórokozót; illetve fékezhetetlen, harapós kutyákat! Ha ezek ott kárt okoznának, azért bizony a tulajdonos felelős, és az ilyen vad kutyát tapasztalataim szerint sokkal könnyebb arra a néhány másodpercre otthon lefogni, mint csaholó, ugráló társai között.

Természetesen, amelyik kutya idén, 1992-ben már megkapta a veszettség elleni oltást, azt nem kell újraoltani, de ez esetben is melegen ajánlott felkeresni a területileg illetékes állatorvost, tisztázni vele a tényállást. Ilyenkor újra fizetni nem kell.

Feltétlenül keresse fel a területileg illetékes állatorvost, ha más állatorvossal oltatta be veszettség ellen ez évben a kutyáját! Ebben az esetben be kell mutatni az oltást elvégző állatorvos hivatalos – lebélyegzett – igazolását, melynek megszemlélése után a kutyát bevesszük az adott városrész nyilvántartásába. Ilyenkor sem kell fizetni, de aki ezt elmulasztja, számíthat arra, hogy az oltás befejeztével valamelyik állatorvos felkeresi, a nyilvántartás alapján oltatlannak látszó kutyája beoltása céljából. A tényállás természetesen – a megfelelő igazolások bemutatása esetén – azonnal tisztázható, de a kiszállás költségei a bejelentés elmulasztóját terhelik. De előfordulhat az is, hogy a nyilvántartás alapján, oltatlan ebet feltételezve, a Polgármesteri Hivatal megindítja a szabálysértési eljárást. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha valakinek a tavalyi oltás óta elhullott a kutyája, vagy bármi úton megszabadult tőle, s nincs helyette másik. Feltétlen jelezze ezt az illetékes állatorvosnak, töröltesse a kutyát a nyilvántartásból, mert ha ez csak a kiszálláskor derül ki, a költségek sajnos őt terhelik...

Az oltás egyébként minden 3 hónapos kort megért kutya számára kötelező (tehát nem féléves kortól, nem egyéves kortól...)!

Végül: mi a teendőnk, ha kutyánktól – bármilyen okból – meg akarunk szabadulni? Szóljunk az állatorvosnak (Celldömölk: dr. Horváth András, Alsóság–Izsákfa: dr. Rózsás Miklós, de mindketten bármelyik városrészbe elmegyünk), hogy altassa el! Vagy jelentsük be a gyepmesternek (Schimmer Győző, Pápai u. 6.), illetve a Polgármesteri Hivatal műszaki osztályán; végső esetben hivatásos vadásszal lövessük le!

Kiverni, autóból kidobni, erdőbe kikötni semmiképp nem szabad! Először is: törvénysértés, de ami fontosabb: utolsó állatkínzás! Civilizált ember ilyet nem tehet! A kutya emberhez, gazdához szokott állatfaj, számára ez a megoldás rosszabb – felelősséggel állítom! – mintha saját gazdája bármilyen módon kivégezné... De azért ne kísérletezzünk ezzel sem; bízzuk hozzáértőre, aki fájdalommentesen meg tudja oldani. Ha már tényleg nincs más lehetőség...

Ez a cikk nem reklámnak íródott, de – gondolom, úgyis tapasztalták – kollégámmal, Rózsás Miklós doktorral együtt úgy érezzük, azért vagyunk, hogy a közösséget szolgáljuk, amiben tudunk, segítsünk. Talán e néhány sor közrejátszhat abban, hogy az oltást mindannyian gyorsabban, kellemetlen emlékek nélkül tudhassuk magunk mögött november közepére (mert ez a végső határidő...)!

Az őszi viszontlátásra!

Dr. Horváth András
körzeti állatorvos

ÚJ KEMENESALJA

Celldömölk Város Önkormányzatának lapja.
Szerkesztőség: Celldömölk, Szentháromság tér 1.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Kiadja: PannonPress Kft.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BURKON LÁSZLÓ.

Szövegszerkesztés:
SZÜV Typo-team, Szombathely.
Felelős vezető: PRÁCSER LÁSZLÓ.

Nyomdai munkák: Szignatúra Kft. Szombathely. Felelős vezető: BALLA TIBOR. ISSN 0865–1175.

Várjuk a hirdetők jelentkezését

Színes album Celldömölkről

Reprezentatív idegenforgalmi kiadványt jelentet meg Celldömölkről még ebben az évben a Polgármesteri Hivatal. A húsznál több színes felvételt is tartalmazó album foglalkozik Kemenesalja központjának történetével, betekintést nyújt a város jelenébe, hogy általa sok hasznosat tudjanak meg mindazok, akik Celldömölköt akár hivatalos formában, akár magánúton felkeresik.

A kiadvány – bízvást mondhatjuk, hiszen ezért készül – eljut majd külföldre is, olyan üzletemberek kezébe, akik talán az ország eme vidékén keresnek üzleti, befektetési lehetőséget. Az album melléklete lesz egy színes, már az új utcaneveket tartalmazó várostérkép.

Vállalatok, szövetkezetek, vállalkozók, önálló hirdetési lehetőséget kapnak a kiadványban. Várjuk azok jelentkezését, akik a Celldömölköt reprezentáló albumban hirdetni szeretnének.

Cím: Pannonpress Kft., Szombathely, Pf. 293. 9701. Telefon: 13-586. A jelentkezési határidő: szeptember 20-a. A hirdetőket munkatársunk személyesen felkeresi.